

Bài 21

Cơ quan hô hấp

I. MỤC TIÊU

Sau bài học, HS:

- Chỉ và nói được tên các bộ phận chính của cơ quan hô hấp trên sơ đồ, tranh ảnh.
- Nhận biết được chức năng của cơ quan hô hấp ở mức độ đơn giản ban đầu qua hoạt động hằng ngày của bản thân.
- Đưa ra được dự đoán điều gì sẽ xảy ra với cơ thể mỗi người nếu cơ quan hô hấp không hoạt động.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC

- GV: Các hình bài 21 SGK, máy chiếu.
- HS: SGK, VBT, bút màu, giấy màu, tờ bìa, kéo, keo dán.

III. HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

TIẾT 1

Hoạt động khởi động và khám phá

- * **Mục tiêu:** Tạo hứng thú và khơi gợi những hiểu biết đã có của HS về cơ quan hô hấp.
- * **Cách tiến hành:**
 - GV tổ chức cho HS thực hiện vươn vai hít thở sâu.
 - HS trả lời câu hỏi: Bạn cảm thấy như thế nào sau khi hít thở sâu? Cơ quan nào giúp bạn thực hiện việc làm đó?
 - GV mời 2 – 3 HS trả lời.
 - GV nhận xét chung và dẫn dắt vào bài học: “Cơ quan hô hấp”.

Hoạt động 1: Các bộ phận của cơ quan hô hấp

- * **Mục tiêu:** HS chỉ và nói được tên các bộ phận của cơ quan hô hấp trên hình vẽ.
- * **Cách tiến hành:**
 - GV yêu cầu HS quan sát hình 1 trong SGK trang 84 và làm việc nhóm đôi: Chỉ và nói tên các bộ phận của cơ quan hô hấp trong hình.
 - GV mời 2 đến 3 cặp HS lên chỉ hình trong SGK hoặc hình phóng to trên bảng về vị trí các bộ phận của cơ quan hô hấp trên sơ đồ.

– GV và HS nhận xét và cùng rút ra kết luận về vị trí và tên gọi của một số bộ phận của cơ quan hô hấp.

* **Kết luận:** Cơ quan hô hấp gồm: mũi, khí quản, phế quản và phổi (phổi trái, phổi phải).

Hoạt động 2: Thực hành làm sơ đồ cơ quan hô hấp

* **Mục tiêu:** HS làm được sơ đồ cơ quan hô hấp đơn giản, bao gồm các bộ phận: phổi, khí quản, phế quản, mũi từ các giấy màu, tờ bìa, kéo, keo dán.

* **Cách tiến hành:**

HS thực hiện làm sơ đồ theo nhóm 4 hoặc nhóm 6.

– Các nhóm chia sẻ sản phẩm trước lớp.

– GV đặt câu hỏi để dẫn dắt HS nêu được nội dung trọng tâm của bài học.

Hoạt động tiếp nối sau bài học

GV yêu cầu HS về nhà vẽ sơ đồ đơn giản về các bộ phận của cơ quan hô hấp.

TIẾT 2

Hoạt động khởi động và khám phá

* **Mục tiêu:** Tạo hứng thú và khơi gợi những hiểu biết đã có của HS về tên các bộ phận của cơ quan hô hấp.

* **Cách tiến hành:**

– GV tổ chức trò chơi “Truyền điện” để HS thi kể nhanh tên các bộ phận của cơ quan hô hấp.

– GV nhận xét và dẫn dắt vào nội dung tiết 2.

Hoạt động 1: Quan sát hình và nhận xét

* **Mục tiêu:** Nêu được sự thay đổi kích thước của lồng ngực và phổi khi thực hiện động tác hít vào, thở ra.

* **Cách tiến hành:**

– GV tổ chức cho HS quan sát hình 4a, 4b trong SGK trang 86 (có thể trình chiếu hoặc phóng to tranh).

– Thảo luận cặp đôi theo câu hỏi: Tranh nào vẽ bạn đang hít vào? Tranh nào vẽ bạn đang thở ra? Vì sao em biết?

– GV mời 2 đến 3 cặp HS lên trước lớp chỉ tranh, hỏi và trả lời câu hỏi trước lớp.

– GV và HS cùng nhận xét.

* **Kết luận:** Khi chúng ta thở, lồng ngực phồng lên, xẹp xuống đều đặn đó là cử động hô hấp. Khi hít vào, lồng ngực nở to ra và khi thở ra, lồng ngực xẹp xuống.

Hoạt động 2: Đường đi của không khí khi hít vào và khi thở ra

* **Mục tiêu:** Chỉ trên sơ đồ và nói đường đi của không khí khi hít vào, thở ra.

* **Cách tiến hành:**

- GV chia lớp thành các nhóm 2 HS.
- GV tổ chức cho HS quan sát hình 5a, 5b trong SGK trang 86, thảo luận về nội dung: Chỉ và nói đường đi của không khí khi hít vào, thở ra.
- Một số nhóm HS lên trước lớp trình bày.
- GV và HS cùng nhau nhận xét, rút ra kết luận về đường đi của không khí khi hít vào, thở ra.

Hoạt động 3: Thực hành

* **Mục tiêu:** HS thực hành để thấy được chức năng của cơ quan hô hấp.

* **Cách tiến hành:**

GV yêu cầu HS thực hành theo các bước và trả lời câu hỏi:

– **Hoạt động thực hành 1:**

- + Đặt bàn tay trái lên trước ngực và đặt bàn tay phải trước mũi của em.
- + Hít vào và thở ra thật sâu.
- + Em cảm nhận được gì ở ngực và ở tay khi hít vào và thở ra.

– **Hoạt động thực hành 2:**

- + Cùng nhảy múa theo một đoạn nhạc.
- + Em cảm thấy nhịp thở của mình thay đổi như thế nào sau khi nhảy?

GV và HS cùng nhận xét.

* **Kết luận:** Khi cơ thể vận động nhiều thì nhịp thở của chúng ta cũng tăng lên.

Hoạt động 4: Đồ bạn

* **Mục tiêu:** HS đưa ra được dự đoán điều gì sẽ xảy ra với cơ thể mỗi người nếu cơ quan hô hấp không hoạt động.

* **Cách tiến hành:**

– Tổ chức cho HS hỏi đáp nhóm đôi theo nội dung các câu hỏi: Chúng ta có thể nín thở được bao lâu? Điều gì sẽ xảy ra nếu chúng ta nín thở quá lâu?

– Một số cặp HS trình bày trước lớp.

* **Kết luận:** Cơ quan hô hấp giúp chúng ta thở để duy trì sự sống. Nếu bị ngừng thở từ 3 đến 4 phút thì con người có thể không sống được.

– GV đặt câu hỏi để dẫn dắt HS nêu nội dung trọng tâm của bài học.

GV dẫn dắt để HS nêu được các từ khoá: “Cơ quan hô hấp – Khí quản – Mũi – Phế quản – Phổi.

Hoạt động tiếp nối sau bài học

Chia sẻ với người thân về tên của các cơ quan hô hấp của con người.